

**ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET
BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE BILZERWEG TE
ZUTENDAAL
(PROV. LIMBURG) – FASE 1
22.747**

**NOTA
PROGRAMMA VAN MAATREGELEN**



ABO Archeologische Rapporten 1591

Rapport opgemaakt door: Daan Broeckmans, Sander Milis



Mevrouwhofstraat 1a
B-3511 Hasselt

april 2022

Dossiernr. 30868 (intern) /
22.747 (extern)

OE: 2021E68 (LBO), 2021E69
(MD), 2021F428 (VBO) &
2021H29 (PSL)

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Bilzerweg te Zutendaal (prov. Limburg) – Fase I

Auteurs

Daan Broeckmans en Sander Milis

Projectnummers

- 30868 (intern)
- 22.747 (extern)
- 2018D22 (Agentschap Onroerend Erfgoed: archeologienota)
- 2021E68 (Agentschap Onroerend Erfgoed: landschappelijk booronderzoek)
- 2021E69 (Agentschap Onroerend Erfgoed: metaaldetectie)
- 2021F428 (Agentschap Onroerend Erfgoed: verkennend archeologisch booronderzoek)
- 2021H29 (Agentschap Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek)

Plaats en Datum

Hasselt, mei 2021 – april 2022

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1591

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Versies		
Versie	Datum	Status
V0	21/04/2022	Interne draft
V1	22/04/2022	Externe draft
V2	25/04/2022	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Sander Milis
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Anna De Rijck
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

1	Gemotiveerd advies	5
2	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	7

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Op basis van de archeologienota met ID 8766 waarvan akte werd genomen werd een kennispotentieel toegekend aan het onderzoeksgebied. Binnen de archeologienota was er geen sprake van fasering. De werfplanning maakte het echter noodzakelijk dat de werken wel gefaseerd uitgevoerd worden. Daarom werd het archeologisch vooronderzoek gefaseerd uitgevoerd. In deze nota zijn de resultaten van het archeologisch vooronderzoek van fase 1 besproken. Dit is de zone in het westen. Om het archeologisch potentieel verder te onderzoeken werd verder archeologisch onderzoek voorgeschreven.

De eerste stap van het archeologisch vooronderzoek was een metaaldetectieonderzoek. Deze stap werd voorgeschreven omdat de Slag bij Hesselberg (1790) mogelijk heeft plaatsgevonden ter hoogte van het onderzoeksgebied. Tijdens het metaaldetectieonderzoek werden echter geen indicatoren aangetroffen die er op wijzen dat deze slag effectief daar heeft plaatsgevonden. Wel zijn er enkele militaria uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen. Het gaat over kogels en stukken van obussen. Op het einde van 1944 en het begin van 1945 is er hevig gevochten in en rond Zutendaal. De militaria zijn te linken aan deze gevechten.

De volgende stap van het vooronderzoek was een landschappelijk booronderzoek. Uit het landschappelijk booronderzoek blijkt dat de bodem ter hoogte van het onderzoeksgebied grotendeels overeenkomt met de verwachting op basis van de bodemkaart (**Zeg**). Bij 10 van de 13 uitgevoerde boringen is een duidelijke B- of Bh-horizont aanwezig. Bij een gedetailleerdere kijk vallen bij de boringen met een B-horizont verschillende varianten op. Zo zijn er niet alleen verschillende sequenties op te merken, maar zijn er bovendien verschillen tussen de diktes en de kleur van deze sequenties tussen individuele boringen. Bij 3 van de 10 boringen ging de Ap-horizont over in een C-horizont. Bij 2 van deze boringen was de A-horizont een pak dikker dan die bij de rest van de boringen binnen het onderzoeksgebied. Mogelijk is er hier lokaal dieper geploegd. Er werden geen verstoringen aangetroffen en er waren ook geen landschappelijke anomalieën.

Door de gunstige bodembewaring en de ligging van het onderzoeksgebied in het landschap is het mogelijk dat er steentijd artefactensites aanwezig zijn ter hoogte van het onderzoeksgebied. Dit potentieel werd onderzocht door middel van een verkennend archeologisch booronderzoek. Hieruit zijn geen indicaties gekomen die de aanwezigheid van een steentijdsite zouden bevestigen.

De laatste fase van het vooronderzoek was een proefsleuvenonderzoek om de aan- of afwezigheid van sporensites te onderzoeken. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verschillende profielputten geplaatst. Deze hebben tot doel de landschappelijke bodemopbouw in kaart te brengen en de diepte van het archeologische niveau te bepalen. In totaal zijn er 12 profielputten geplaatst. Hierin werd dezelfde bodemopbouw aangetroffen als tijdens de voorgaande booronderzoeken. Deze bestond meestal uit een A-B-C-bodemsequentie. De bodemopbouw varieerde binnen het terrein wel sterk. Er werd slechts een beperkt aantal sporen aangetroffen. Het gaat over 1 lange gracht en enkele langwerpige ondiepe sporen die zijn geïnterpreteerd als afwateringskanalen. Er zijn een beperkt aantal vondsten gedaan. Een van deze vondsten is een neolithische dolk die als losse vondst is aangetroffen. Een andere losse vondst is een stukje roodgebakken aardewerk dat niet nader gedateerd kan worden. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn de sleuven en storthopen onderzocht met de metaaldetector.

In spoor 1 zijn 2 liards en een nagel aangetroffen. Elke op het veld is een musketkogel als losse vondst aangetroffen.

Op basis van de landschappelijke ligging heeft het onderzoeksgebied een potentieel voor het aantreffen van archeologische erfgoedwaarden. Er is een goede bodembewaring. De resultaten van het vooronderzoek tonen echter aan dat er geen vondsten of sporen aanwezig zijn die een menselijke aanwezigheid in het verleden aantonen. De kans op kennisvermeerdering wordt zeer laag ingeschat. Er worden **geen verdere maatregelen** voorgeschreven voor de zone afgebakend in fase 1.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		25/04/2022
Toon Moeskops	Business Unit Manager		25/04/2022
Anna De Rijck	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		25/04/2022